Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond

TOUCHÉ K.N.A.S.

OKTOBER 1995 / NUMMER 4

KONINKLIJKE NEDERLANDSE ALGEMENE SCHERMBOND

Opgericht 1 FEBRUARI 1908

Laatstelijk goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 15 oktober 1975, no. 41

Ingeschreven in het Verenigingsregister bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te 's-Gravenhage onder nr. V 409378

Bondsbureau: Postbus 18690 - 2502 ER 's-Gravenhage
telefoon: 070 - 3 211 705 (bereikbaar maandag, woensdag en vrijdag van 9.00 - 15.00 uur)
Alle correspondentie te richten aan dit adres.

Kopij voor Touché naar redaktieadres.

Sluitingsdatum kopij volgende Touché: 2 december 1995

Erevoorzitter : Mr. J.D. Schepers

Ereleden : drs. P. Kal
H. Kenter
E.H. Wolthuis

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter	: E.M.J. van de Flier	- bereikbaar via het bondsbureau
Secretaris	: L. Helwes 6814 KV Arnhem	- Van Ruisdaelstraat 35 - telefoon 026 - 4422 225
Penningmeester	: P.A.R. Masson 1216 MB Hilversum	- Zwinglilaan 43 - telefoon 035 - 6236323

De artikelen in dit blad worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redaktie en/of auteur. Publikatie betekent niet dat de K.N.A.S. de inhoud ervan onderschrijft.

De redaktie houdt zich het recht voor zonder opgaaf van redenen ter publikatie aangeboden materiaal te weigeren dan wel gewijzigd te plaatsen.

ISSN: 1381 - 8015

© K.N.A.S. 1995. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redaktie.

TOUCHÉ !

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE
KONINKLIJKE NEDERLANDSE ALGEMENE SCHERMBOND

Verschijnt vijfmaal per jaar. Jaargang 30, nr.4 oktober 1995
Redaktie-adres: De Steenzager 1 - 5506 GE Veldhoven, tel. 040 - 2542423

Van de redactie

Rob Goudvis

Soms gaat het er in het bedrijfsleven er net zo aan toe als in de sportwereld. Niet dat zo iets nu erg vreemd is. Immers beide zaken behoren nu eenmaal bij een maatschappij als de onze. Waar ik op doel is de afhankelijkheid van de oprichter. Hoe vaak zie je niet dat een zaak die door iemand opgericht is het heel goed doet. Maar als de oprichter te oud word, of wat nog erger is, plotseling komt te vervallen, zijn er maar weinig bedrijven die op een zelfde manier door kunnen blijven gaan. Nu is het met de sportverenigingen in het algemeen, en met schermverenigingen in het bijzonder, niet anders gestemd. Ook daar zie je vaak dat de stuwende kracht een eenling is. En als, om wat voor reden dan ook, die eenling niet meer in de vereniging kan optreden, is het vaak afgelopen met zo'n club.

Je kan dit ook doortrekken tot de aktiviteiten die een club organiseert. Ook bij het organiseren van wedstrijden blijkt vaak dat je heel afhankelijk bent van de inzet van die drijvende kracht in de vereniging.

In enkele verenigingen zie je dat er naast dat belangrijke bestuurslid, nog meer bestuursleden zijn, die een deel van die stuwende kracht kunnen overnemen. Maar dergelijke verenigingen behoren, helaas, tot de minderheid.

Wat daar aan te doen is? Dat is niet zo eenvoudig op te lossen. Vaak ligt het ook aan de instelling van de oprichter van een club. Vaak tref je daar iemand aan, die de vereniging een beetje (veel) als zijn eigen bezit beschouwd. Natuurlijk zou die club er niet zijn, als die persoon zich in het verleden niet zo had ingezet. Maar om hem dan maar het eigendoms-recht te geven, is wellicht wat te veel van het goede. Of dat recht nu echt gegeven wordt, of dat dit recht als het ware vanzelf is ontstaan, doet aan de ernst van de zaak niets af. Het resultaat is, dat veranderingen nauwelijks bespreekbaar zijn. De initiator ziet dit altijd als een kwestie van gebrek aan vertrouwen. Hoe goed dit ook bedoeld is, maar het afgeven van de 'macht', want zo wordt dat vaak gezien, aan jongeren met nieuwe frisse ideeën wordt slechts zelden op prijs gesteld.

Een stelling als "dat doen wij al jaren zo", is een veel gehoorde kreet in dergelijke situaties. Natuurlijk gaat het al jaren goed. Immers als het niet goed ging, bestond de vereniging niet meer. Maar dat betekent nog niet, dat het niet beter, of anders kan. Met je tijd meegaan is niet een eigenschap die veel mensen, op plaatsen waar beslissingen worden genomen, gegeven is.

Toch zal je als leden van een vereniging waar dit speelt, er iets aan moeten doen. Maar daar komt meteen een ander moeilijk punt om de hoek kijken. Voor vele leden van een vereniging is er helemaal geen drang om iets te doen op het organisatorisch vlak. Die mensen komen alleen maar om gezellig te schermen. Die mensen hebben er geen behoefte aan, om zich met de club te bemoeien.

Hoe jammer ik dat ook vind, ik ben bereid dat te accepteren. Natuurlijk heeft eenieder het recht om te schermen zonder zich zorgen te maken over het voortbestaan van de eigen club. Ik zie die personen niet als iets minder, maar ik betreur het wel.

Een oplossing voor het hierboven geschetste probleem zou kunnen zijn, dat er in een vereniging leden opstaan, die zich het wel en wee van de eigen club wel aantrekken. Hoe je dan die drijvende kracht zo moeten aanpakken (op positieve manier), weet ik ook niet. Maar ik weet wel, dat als je niets doet er straks weer een schermvereniging minder in het land is.

Mededelingen

Het bestuur van **La Prime** is als volgt gewijzigd (het adres blijft echter wel Postbus 520, 6700 AM Wageningen):

voorzitter: Willem Doorn
secretaris: Boukje Hampel
penningmeester: Erik Bel

Nieuw telefoon- en fax-nummer van KNAS Internationaal:

015 - 364 04 01

Bestuursberichten

namens bondsbestuur H.G.C.M. Crooijmans

1. Algemene Ledenvergadering 1995

De datum en plaats van de Algemene Ledenvergadering 1995 zoals gepubliceerd in Touché no. 3 gewijzigd in **zaterdag 25 november 1995 ten 13.00 uur in Hotel Bel Air te Den Haag.** Het jaarverslag en het financieel verslag zullen u separaat worden toegezonden.

2. Puntenlijst

Het KNAS-bestuur is accoord gegaan met het nieuwe stelsel. Met ingang van het seizoen '95/'96 bestaat de puntenlijst nog maar uit 1 kolom. Hierbij worden de puntenresultaten behaald voor A-wedstrijden en ook B-wedstrijden van 65%, 50% en 30% bij resp. senioren, junioren en cadetten met een factor 2 vermenigvuldigd. Het percentage voor de NK wordt 40%; dit geldt dus al voor het NK '95. Bij de vaststelling van dit percentage is dezelfde rekensystematiek gebruikt als indertijd bij het vaststellen van de 26%.

Alle beslissingen omtrent uitzending naar kampioenschappen, het verkrijgen van individuele begeleiding e.d. zullen nu dus naar aanleiding van het puntentotaal in één en dezelfde kolom genomen worden, hetgeen de verwarring vermindert. Bovendien komt het nieuwe stelsel tegemoet aan de roep uit het veld om meer 'gewicht' voor de zwaardere wedstrijden. Aan de zwaarte van de normen verandert in principe niets voor dit seizoen.

De waarden worden empirisch afgeleid uit de situatie van het vorig seizoen. Het bestuur heeft

Riposte
Schermsportartikelen

VERKOOP
Schermlaan 17 Rotterdam
010-4762797

GEOPEND
woensdag 19.00 - 21.00 uur
vrijdag 19.00 - 21.00 uur
en volgens afspraak

leverancier van o.a.

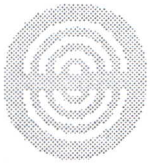

LEON PAUL

VANDERVOODT
schermkleding

INFORMATIE/BESTELLINGEN
Goeverneurlaan 649
2523 CH 's-Gravenhage
tel+fax **070-3934999**

wel gemeend de ondergrens voor deelname aan de EK-senioren op eigen kosten te moeten verhogen gezien de resultaten vorig jaar (naar 1000 pnt in de oude situatie).

Zodra alle nieuwe getallen afgeleid zijn, zult u op de hoogte worden gesteld. Die voor de EK vindt u hieronder.

De extra kolom EK95 is bedoeld als service aan de schermers en andere belanghebbenden om een indicatie te geven van de puntenstand op het moment van selectie voor de EK, uitgaande van de situatie op het moment van uitkomen van de lijst. (Alsof er dus geen wedstrijden meer verschermd worden.) Aan de stand en het puntentotaal in déze kolom kunnen dus geen rechten ontleend worden. Beslissing tot uitzending valt op grond van de punten in de officiële (1e) kolom. De ondergrens voor deelname aan A- blijft ook in de nieuwe situatie: 500 punten.

3. Europese Kampioenschappen SR + JR individueel

De EK-senioren en -junioren vinden van 9 tot 12 november a.s. plaats in Keszthely (Hongarije). Op ieder wapen kunnen de beste 3 (bij deelname van een equipe: + 1 reserve) van de puntenlijst meedoen, mits zij over het vereiste aantal punten beschikken. Het minimum aantal punten, vereist voor deelname op bondskosten is voor het EK-senioren: 2200 en voor het EK-junioren: 2000. Deelname op eigen kosten: 1200 pnt voor het EK-senioren en 1000 pnt voor het EK-junioren. Voor de niet reeds voor de OS '96 geplaatste Europese landen zijn er équipeontmoetingen (niet voor HFL (Wenen 24/11)). De winnaar daarvan plaatst zich alsnog voor de OS. Deze wedstrijd wordt eveneens in Keszthely (Hongarije) gehouden op woensdag 8 november 1995.

De datum van de puntenlijst voor de bepaling van deelname is 16 oktober 1995.

4. Kleding en veiligheid

De eisen m.b.t. de schermkleding voor KNAS-wedstrijden in Nederland blijven voor dit seizoen nog als voorheen. Wel wordt echter al een masker van 1600N aangeraden benevens het dragen van een ondervest van 800N (FIE-eis vorig seizoen). Dit geldt vanaf cadetten-wedstrijden. Dit betekent 800-350N. Vanzelfsprekend geldt de FIE-eis voor de A-wedstrijden. Het ligt in de lijn der verwachtingen, dat het 1600N masker volgend seizoen in ons land eis wordt. De ontwikkelingen m.b.t. het dragen van het ondervest worden nauwlettend gevolgd. Bedenk echter wel, dat men in de ons omringende landen de FIE-voorschriften op kledinggebied meestal direct en volledig overneemt, hetgeen ook nog een pak van 800N rondom betekent.

Het kan niet vaak genoeg herhaald worden: Op het gebied van veiligheid kan en mag men geen enkel onnodig risico lopen. De bond kan zich dan ook niet permitteren een kledingvoorschrift voor een vastgesteld aantal jaren geven, hoe prettig dat financieel ook zou zijn.

Mede afhankelijk van de internationale ontwikkelingen zullen wij als KNAS de kleding voorschriften aanpassen.

5. Deelname Europa Cup

Om communicatieve redenen is ervoor gekozen om de opgave voor deelname aan een Europa Cup-wedstrijd voor landskampioens-équipes via KNAS-internationaal te laten lopen volgens dezelfde procedure als voor in- en afschrijving voor A-wedstrijden. Het team, dat tweede werd op de NK in het voorafgaande seizoen, kan dus bijtijds aangeven mee te willen doen, wanneer het kampioensteam onverhoopt niet kan.

Dus alleen de nummers 1 of 2 kunnen meedoen aan Europa Cup-wedstrijden.

6. Reiskosten

De reiskostenregeling blijft gezien de financiële situatie van de KNAS vooralsnog dezelfde. Dit betekent een km-vergoeding per auto) van *f* 0,30 /km bij een binnenlandse reis en *f* 0,40/km bij een buitenlandse reis.

Het bovenstaande geldt voor alle gevallen waarbij de reiskosten bij de KNAS kunnen worden gedeclareerd of waarvan de KNAS een verklaring verlangt. De *f* 0,30 is tevens het tarief voor de Nederlandse scheidsrechters bij binnenlandse wedstrijden.

Reiskosten van en naar het verzamelpunt in Nederland (bijv. Schiphol) worden niet vergoed!!

Declaraties dienen zo spoedig mogelijk te worden ingediend. Indien dit niet geschiedt binnen 8 weken na bezoek wedstrijd wordt niet tot uitbetaling overgegaan. Een en ander is noodzakelijk i.v.m. de budgetbewaking.

VERZEKERINGEN

De Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond heeft voor zijn leden enige collectieve verzekeringen afgesloten. Uit de berichten die ons bereiken wordt begrepen dat er onduidelijkheden bestaan. Dit artikel zet de hoofdzaken van de verzekeringen op een rijtje, zonder de pretentie volledig te zijn.
T.b.v. van de KNAS zijn een "wettelijke aansprakelijkheids- en een brandverzekering" afgesloten, welke hier buiten beschouwing blijven.

Voor *de leden van de KNAS* zijn 2 verzekeringen van belang.

- **de collectieve ongevallenverzekering**; hierop kunnen de leden van alle categorieën in voorkomend geval aanspraak maken.
- **de reis- en bagageverzekering** hierop kunnen die leden aanspraak maken, welke door of namens de bond (altijd via KNAS-internationaal) worden uitgezonden naar buitenlandse wedstrijden

DE COLLECTIEVE ONGEVALENVERZEKERING:

In de algemene verzekeringsvoorwaarden staan de volgende begrippen:

- **een ongeval is**: een plotseling, ongewilde, onmiddellijke inwerking op of in het lichaam en/of de geest van de verzekerde, dat lichamelijk en/of geestelijk letsel veroorzaakt, hetwelk zijn dood of blijvende invaliditeit tengevolge heeft, met de in deze polis en eventuele aanhangsels vermelde uitbreidingen en of gestelde beperkingen.
- **blijvende invaliditeit:** onherstelbaar functieverlies of verlies van arbeidsvermogen
- **geldigheid**: de verzekering is van kracht over de gehele wereld
- **verplichtingen bij een ongeval:** ingeval van een ongeval is de verzekerde verplicht tijdig en zolang één en ander nodig is de vereiste geneeskundige behandeling te ondergaan en alles te doen wat het herstel kan bevorderen en na te laten, wat het herstel kan belemmeren.
  De verzekerde is bovendien verplicht **binnen 7 dagen** nadat de gevolgen van het ongeval zich openbaarden verzekeraars in kennis te stellen van alle bijzonderheden m.b.t. het ongeval en de gevolgen daarvan, waarover de verzekerde beschikt door volledig en naar waarheid het formulier tot aangifte van een ongeval der verzekeraars in te vullen en alle gevraagde inlichtingen naar waarheid en volledig te verstrekken.
  Ingeval van dodelijk verlopen of levensgevaarlijk ongeval zijn belanghebbenden verplicht **binnen 24 uur telegrafisch of per expresse** voorlopig aangifte te doen aan verzekeraars en onverwijld alle bijzonderheden waarover zij de beschikking hebben of krijgen in te zenden met overeenkomstige toepassing van het vorige lid.
  Indien de aangifte van een ongeval niet heeft plaatsgehad binnen één maand of de aangifte van een dodelijk verlopen ongeval niet zo tijdig heeft plaatsgehad, dat verzekeraars voor de teraardebestelling of crematie in de gelegenheid zijn een onderzoek naar de doodsoorzaak in te stellen, vervalt elke aanspraak op verzekeraars, tenzij de verzekerde of belanghebbende ten genoege van de verzekeraars aantoont, dat de niet tijdige aangifte hem, redelijkerwijs niet kan worden aangerekend.
  Belanghebbenden zijn bij dodelijk verlopen ongeval gehouden elke door verzekeraars verzochte medewerking te verlenen voor onderzoek naar de doodsoorzaak.
  De verzekerde is na een ongeval gehouden verzekeraars in de gelegenheid te stellen hem door een door verzekeraars aangewezen geneeskundige te laten onderzoeken op tijd en plaats door die geneeskundige aangewezen en zich daartoe ook desverzocht voor rekening van verzekeraars te laten opnemen in een ziekeninrichting.
- **blijvende invaliditeit**: wordt geacht aanwezig te zijn bij volledig verlies van beide armen of handen, beide benen of voeten en van een arm of hand met een been of voet, voorts volledig verlies van beide ogen, ongeneeslijke krankzinnigheid, algehele ongeneeslijke verlamming, met dien verstande dat met volledig verlies algehele onbruikbaarheid wordt gelijkgesteld.
- **blijvende gedeeltelijke invaliditeit** wordt o.a. aanwezig geacht in de volgende gevallen

'T IS PAS ECHT VAKANTIE MET OAD REIZEN

Oad
REIZEN

(percentages)
bij volledig verlies of onbruikbaarheid van:

	rechts	links
arm of hand	75%	65%
been of voet	70%	70%
duim	25%	20%
wijsvinger	20%	15%
ring-of middelvinger	10%	8%
pink	10%	6%
een grote teen	10%	
een andere teen	3%	
een oog	50%	
het verlies van hoorvermogen		
1 oor	20%	
idem beide oren	50%	

Bij gedeeltelijk verlies of onbruikbaarheid wordt een overeenkomstig percentage uitgekeerd.
In alle andere, hier niet genoemde gevallen wordt de mate van invaliditeit door deskundig onderzoek vastgesteld, met dien verstande, dat bij verlies of functieverlies van meer vingers nooit meer uitgekeerd wordt dan voor het verlies van de gehele hand.

- **samenloop van uitkeringen:** geen aanspraak op uitkering wegens blijvende invaliditeit bestaat, indien de verzekerde voor ommekomst van de 365e dag ten gevolge van het ongeval overlijdt: zodanige aanspraak wordt in zodanig geval geacht nooit te hebben bestaan, met dien verstande, dat indien:
  - de verzekerde na uitkering van een bedrag wegens blijvende invaliditeit binnen 365 dagen na het ongeval alsnog aan de gevolgen overlijdt, de uitkering wegens overlijden alsnog plaatsvindt onder aftrek van het reeds wegens blijvende invaliditeit genotene en indien de uitkering wegens blijvende invaliditeit hoger was dan de uitkering wegens overlijden het meerdere niet wordt teruggevorderd.
  - de verzekerde na uitkering van een bedrag wegens blijvende invaliditeit binnen 365 dagen na het ongeval, overlijdt door ziekte geen verband houdend met het ongeval, het reeds wegens blijvende invaliditeit uitgekeerde niet zal worden teruggevorderd.

In de bijzondere verzekeringsvoorwaarden staan de volgende begrippen:

- **dekking**: de verzekering is van kracht tijdens alle trainingen, wedstrijden, vergaderingen etc. mits georganiseerd door of goedgekeurd door of ten behoeve van de organisatie/sportbond en/of vereniging, alsmede tijdens het komen van en het gaan naar eerder genoemde activiteiten één en ander in de ruimste zin des woords.
- **limiet:** per gebeurtenis zal nimmer meer dan *f* 2.500.000,=worden uitgekeerd
- **begunstiging:** de uitkering bij overlijden zal geschieden aan de echtgenote/ echtgenoot van der verzekerde, bij ontstentenis van deze aan degene die bij testament als begunstigde voor de uitkering is aangewezen, bij het ontbreken van een dergelijke aanwijzing aan de wettige erven van de verzekerde. De overige uitkeringen dienen te geschieden aan de verzekerde.
- **netvliesclausule:** t.a.v. die verzekerde die ten tijde van het sluiten der verzekering (aanmeldingsdatum bij de KNAS!!) een bril dragen met glas of glazen van -6 of sterker, wordt bepaald, dat terzake van het loslaten van het netvlies van een oog of beide ogen en de gevolgen daarvan, nimmer enige uitkering zal geschieden, tenzij zodanig geweld rechtstreeks op het oog (de ogen) heeft ingewerkt, dat van die inwerking ook bij een oog (ogen) zonder afwijking in bouw en brekend vermogen redelijkerwijs netvliesloslating mocht worden verwacht.
- **dokterskosten:** de verzekering dekt mede kosten van genees- en heelkundige behandeling, verpleging met inbegrip van medicijnen etc. ten gevolge van een ongeval zulks tot het vermelde maximum bedrag.
  onder deze kosten wordt verstaan:
  - het honorarium van geneesheren, met inbegrip van specialisten
  - ziekenhuis- en operatiekosten
  - kosten van door de geneesheer voorgeschreven röntgenopnamen, verband- en geneesmiddelen of die door hun verordineerde geneeswijze
  - kosten van medisch noodzakelijk vervoer
  uitgesloten zijn de kosten van versterkende- en genotmiddelen, van bad- en herstellingsreizen, alsmede de kosten van verpleging thuis, tenzij de geneesheer verzorging door gediplomeerd personeel heeft voorgeschreven.
- **de kosten van tandheelkundige behandeling:** de kosten van tandheelkundige behandeling als gevolg van een ongeval met inbegrip van noodzakelijke prothesen, zoals kronen,

stifttanden, enz., en de kosten van prothesen, indien deze door een ongeval beschadigd zijn.

Ten aanzien van verzekeringen krachtens het ziekenfondsbesluit c.q. particulieren ziektekosten verzekeringen wordt bepaald dat deze prevaleren.

Uitgesloten zijn de sportbeoefenaren, die door hun bond als beroepssporters worden aangemerkt en uit hun directe sportbeoefening hun inkomen verwerven.

WAT TE DOEN INGEVAL VAN EEN ONGEVAL

Het is vanzelfsprekend dat tijdens het schermen (zowel trainingen, lessen, onderlinge partijen, wedstrijden, etc.) **ALTIJD DE VOORGESCHREVEN VEILIGHEIDSEISEN VOOR KLEDING EN UITRUSTING** in acht genomen dienen te worden.

Mocht er desondanks toch een ongeval gebeuren dient het bestuur van betrokken vereniging dit ongeval z.s.m., met inachtneming van de bovengenoemde bepalingen en termijnen, te melden aan het bondsbureau. Door het bondsbureau zal de verzekeraar telefonisch in kennis worden gesteld. Er wordt naar de betreffende vereniging een "ongevals-aangifteformulier" ter invulling gezonden waarna na terugontvangst ervan de procedure wordt opgestart.

DE REIS- EN BAGAGEVERZEKERING

Deze verzekering is alleen van belang voor die schermers die worden uitgezonden naar buitenlandse wedstrijden (uiteraard altijd via KNAS-internationaal).

De verzekering behelst hoofdzakelijk de schade aan persoonlijke eigendommen tijdens het verblijf in het buitenland, welke schade is ontstaan door verlies of diefstal van zoals paspoort, schermattributen, etc.

Aangetekend hierbij wordt dat geld en cheques **NIET** zijn meeverzekerd en dat er altijd een bedrag aan eigen risico wordt berekend.

Ingeval van schade ten gevolge van verlies of diefstal in het buitenland dient u contact op te nemen met het bondsbureau. U ontvangt dan een "schade-aangifte-formulier" welk formulier z.s.m. moet worden ingevuld, ondertekend en teruggezonden naar het bondsbureau.

Tevens wordt er op gewezen dat bij verlies of diefstal aangifte bij de plaatselijke politie gedaan dient te worden. Een kopie van deze aangifte dient bij het "schade-aangifte-formulier" te worden gevoegd.

I.v.m. de bepaling van de waarde dient ten alle tijden een **aankoopnota** van de gestolen of vermiste artikelen meegezonden te worden. Is die niet voorhanden dan dient een gewaarmerkte verklaring te worden meegezonden omtrent de datum en bedrag van de aankoop. Is dit niet mogelijk kan niet tot schadevergoeding worden overgegaan.

Door het bestuur en medewerkers van de KNAS kunnen geen toezeggingen omtrent toekenningen en hoogte van eventuele schadevergoedingen gedaan worden.

FRANCE-LAMES

FRANCE-LAMES-SCHERMSERVICE
K. Fokkema-Anderegg
Steenbraam 7
9561 DA Ter Apel
tel. 05995 - 2059

Commissie voor Opleidingen

D. van Winden

1. Opleiding tot B-leraar

Bij voldoende belangstelling wordt in december 1995 voor schermleraren in het bezit van een diploma cat. A, gestart met een cursus voor het diploma cat. B. Kandidaten moeten zich schriftelijk aanmelden bij het Bondsbureau, Postbus 18690 2502 ER 's Gravenhage. In schrijven vóór 1 december 1995.

De cursusduur omvat 180 lesuren (30 bijeenkomsten van 6 uur). Het cursusgeld bedraagt *f* 600 (zeshonderd gulden) evt. te voldoen in twee termijnen (exclusief lesmateriaal).

Het examen wordt afgenomen op drie wapens in december 1996.

2. Opleiding tot A leraar (floret)

Voor de lopende A cursus (floret) zijn nog enige plaatsen beschikbaar. Kandidaten voor deze opleiding kunnen zich aanmelden bij het bondsbureau, zie boven met vermelding van naam, en voorletters, geb. datum, a.b.o. ja/nee, jurycursus ja/nee.

Het cursus geld bedraagt *f* 400,- (vierhonderd gulden) evt. te voldoen in twee termijnen. In december a.s. zal op een nader te bepalen datum een afstemmingstoets worden gehouden.

Voor meer info: Dick van Winden. Tel. 026-3811394

3. Examens schermleraar Cat. A en B

Op 1 juli en 15 juli 1995 hebben aan het examen deelgenomen en zijn geslaagd te Arnhem:

Voor cat. B

Willem de Lange	Dieren

Voor floret cat. A

Bertam Bouthoorn	Amsterdam
Hans Rijsenbrij	Amsterdam
Rob Wolthuis	Landsmeer
Martin Ariaans	't Harde
Matthie Bonefaas	Hellevoetsluis
Wendy van Steenveldt	Den Haag

Als rijksgecommitteerde, namens het ministerie van VWS, was aanwezig de heer J.G. van Eyck. Hij sprak lovende woorden over het goede niveau van de geslaagden, wat belofte inhoudt voor de toekomst en hij feliciteerde de bond met het resultaat van de Commissie voor Opleidingen met 100% geslaagden. Tevens sprak hij zijn waardering uit aan de examencommissie over hun deskundigheid en beoordeling.

Als bondsvertegenwoordiger was aanwezig Lex Helwes, die voor iedere geslaagde een persoonlijk tintje in zijn toespraak toevoegde en de daarbij behorende diploma's uitreikte.

Een handboek voor bestuursleden van verenigingen en stichtingen
met 200 pagina's, circa 50 hoofdstukken boordevol tips

Verschijnt in december 1995. Winkelprijs: 40,- Prijs bij voorintekening (tot 15 dec.) 35 ,-.
Banknr 1511.60.171, of gironr 5553576, Tnv. Peter's Pen, Wijnpeerweg 5, TIEL

Geslaagden, examencommissie en vertegenwoordiger van de KNAS

Namens de NAS overhandigde John Heerooms aan alle geslaagden een boeket bloemen, namens de N.V.S. overhandigde Dick van Winden een fles wijn.

De examencommissie bestond uit:

Voorzitter/secretaris	John Heerooms
Leden examencommissie	
	Cocki Peeks
	Cor van Tol
	Dick van Winden

Na afloop was er met de belangstellenden en familieleden nog een gezellig samenzijn met een hapje en een drankje.

De opleiders van de KNAS Dr. Jerzy Wezowski en Mtr. Dick van Winden waren bijzonder tevreden over de inzet en het hoog technisch niveau van deze cursus A. cat. floret.

B. leraar W. de Lange had zijn opleiding genoten bij de Kon. Marine, waarbij Kees Heemskerk en Frank Wijnants de opleiding verzorgden. Ook in goed overleg met de Commissie voor Opleidingen van de KNAS.

KASPER KARDOLUS

★ SCHERMSCHOOL ★ SPORTCAFÉ ★ SCHERMSPORTARTIKELEN ★

★ PARTYCENTRUM ★

voor redelijke prijzen, vakkundig advies en goede service

handschoen v.a. *f*29,- floret v.a. *f*49,- vest v.a. *f*120,-
masker v.a. *f*95,- en vele andere aanbiedingen

Onze schermshop is dagelijks geopend van 9.00 - 17.00 uur en volgens afspraak.
(pasgelegenheid aanwezig)

Speulderbos 15, 2716 JW ZOETERMEER
Tel. 079 - 21.21.22 Fax 079 - 52.08.22

Stage 'Canne de Combat et Baton'

Amelie les Bains, 1995

Maurice Donners

Waar in Nederland het schermen met de lange en korte stok in de vergetelheid is geraakt, worden in Frankrijk de beide Franse equivalenten hiervan nog steeds beoefend. Het 'Comité National de Canne de Combat et Baton' verenigt zo'n 1500 Franse stokscherm(st)ers en organiseert wedstrijden, kampioenschappen (van regionaal tot wereld), cursusweekends en eenmaal per jaar een cursusweek in Zuid-Frankrijk, in het kuuroord Amelie les Bains, gelegen in de Pyreneeën. Na een uitnodiging van deze bond om aan deze 'Stage National' deel te nemen, besloten Erik Hooijkaas en ondergetekende hier gevolg aan te geven (na het opfrissen ons Frans). De goedverzorgde cursus telde ongeveer dertig deelnemers, van zeven tot zo'n veertig jaar en de kleinsten, die deze sport vaak al jaren beoefenen, doen zeker niet voor de ouderen onder! De zeven dagen durende training (zes uur per dag, bij rond de 30 - 35oC) liet eerst iedereen de basistechnieken herhalen en werkte daarna toe naar de examens die de laatste dagen afgenomen werden (Beide 'Hollandais' slaagden voor de tweede 'Canne').

Bij Canne de Combat wordt gebruik gemaakt van een houten stok van 95 cm en een gewicht van 125 - 150 gram. Met de stok worden slagen gebracht naar het hoofd, de voor- en zijkant van de romp en naar de onderbenen. Naast de weringen, die grotendeels overeenkomen met die van sabel, kent men de 'esquives': de ontwijking door een sprong of duik. Beide verdedigingen kunnen gevolgd worden door een riposte (het meeslaan op de aanval levert geen punt op). De strijd speelt zich af binnen een cirkel met een diameter van zes meter. Daarbinnen kan men zich vrij bewegen, om de eigen as of om de tegenstander heen draaien, zolang men zijn lichaam tijdens het maken van een aanval maar gericht heeft op de tegenstander ('respectez l'axe de combat!'). Zoals bij het oude Nederlandse sabel- en stokschermen moet bij een aanval het wapen eerst een volledige, vrijwel vlakke, cirkelbaan beschrijven voordat een treffer geplaatst kan worden. Bovendien kan men binnen één partij het wapen van hand verwisselen, waarvan vaak gebruik wordt gemaakt, hetgeen spectaculaire acties oplevert.

Le Baton Français is met 1,35 meter lengte en een gewicht van 350 - 450 gram de grote broer van de Canne. Door zijn grootte wordt de Baton, met twee handen gebruikt, ongeschikt geacht voor competitie, maar behalve voor het geven van overweldigende demonstraties, overwegend gebruikt om technieken en coördinatie te oefenen.

Ieder jaar worden, behalve de cursusweek eind juli, vier cursusweekends georganiseerd in Parijs. Deelname aan deze cursussen staat open voor iedereen, van beginneling tot gevorderde. De eerstvolgende cursusdata zijn: 14 en 15 oktober, 27 en 28 januari en 23 en 24 maart. Bovendien wordt in het weekend van 16 en 17 december de wedstrijd 'Coupe de France' georganiseerd in Noord Frankrijk en op 11 en 12 mei het 'Championnat de France'. U bent, namens het organiserend comité, van harte uitgenodigd!

Mocht U zelf kennis willen maken met deze tak van de schermsport, of meer informatie willen over de vele varianten van het schermen met stokken, kunt U contact opnemen met mij.

Koning Willem II toernooi

Op zondag 17 september is voor de achtste maal het Koning Willem II toernooi geschermd. Aan dit toernooi, dat tot de sterkste toernooien in Nederland wordt gerekend, werd deelgenomen door een klein honderdtal schermers. Dit jaar was het toernooi uiterst sterk bezet en kon de organiserende Tilburgse schermvereniging Rapier de bijna volledige Nederlandse dames- en herentop verwelkomen. Daarnaast gaven, trouw aan de doelstelling van het toernooi, verschillende Belgische schermers acte de présence. Het Koning Willem II toernooi richt zich immers op een treffen tussen Nederlandse en Belgische schermers.

Het toernooi ging op een twaalftal lopers van start met de poule partijen van de heren. In te-

Foto: Persburo Van Eijndhoven bv

DYNAPOINT

Voor al uw schermmateriaal
Leverancier van onder andere:

Artos

Adres:
Willemstraat 24
2514 HM Den Haag
tel 070 3466887
fax 070 3256870
of
schermzaal
Willemstraat 84
2514 HL Den Haag
tel 070 3642743

ZOMER AANBIEDING:
MASKERS (800N) FL 140,-
FIL DE CORPS FL 30,-
(GELDIG T/M 15-8-95)

genstelling tot het voorgaande jaar konden de dames hierdoor pas later van start gaan. De zware bezetting van het toernooi leidde ertoe, dat de hele dag met volle inzet en op een hoog niveau werd geschermd. Dit leverde voor de deelnemers, maar ook voor de toeschouwers, mooie en spannende partijen op. De halve finales van de heren waren bijvoorbeeld spectaculair.

Uiteindelijk werd bij de heren de finale geschermd door Arwin Kardolus en Bouke Ridder. Hoewel Ridder in de laatste seconden nog een treffer wist te plaatsen, schreef Kardolus, nummer één op de Nederlandse ranglijst, het toernooi met 15-13 op zijn naam. Wouter den Otter versloeg Pieter Boonstra met 15-11 en eindigde daarmee op de derde plaats. Bij de dames vond de finale plaats tussen Pernette Osinga en Sonja Tol. Osinga, die een week eerder wereldkampioen werd op de militaire wereldspelen, won met 15-6 overtuigend van Tol. Seline de Ridder behaalde door haar winst op Nicolette Tiedink de derde plaats.

Stan Dobrotworski eindigde op de 29ste plaats, en was daarmee de hoogst geplaatste schermer van T.S.V. Rapier.

Het Koning Willem II toernooi is onder de wedstrijdleiding van Pierre Peeters soepel verlopen. Hierbij speelde de inzet van de Nederlandse en Belgische jurypresidenten en alle vrijwilligers een belangrijke rol.

Einduitslag vrouwen degen:

1. Pernette Osinga	Sv Zaal Kardolus
2. Sonja Tol	SV Zaal Kardolus
3. Seline de Ridder	Des Villiers
4. Nicolette Tiedink	Des Villiers
5. Titia Mannessen	Verwijlen
6. Irma de Ridder	Pallos
7. Jos de Graaf	SV Zaal Kardolus
8. Camla Johannisma	KOS

Einduitslagen mannen degen:

1. Arwin Kardolus	SV Zaal Kardolus
2. Bouke Ridder	U.S.V.
3. Wouter den Otter	Des Villiers
4. Pieter Boonstra	SV Zaal Kardolus
5. Koen Sizoo	SV Zaal Kardolus
6. Robert Daniëls	Verwijlen
7. Bas Garnier	Verwijlen
8. Olaf Kardolus	SV Zaal Kardolus

Nieuwsfeiten:

- Osinga, 28 jaar, werkt bij landmacht, eerste plaats WK degen Militaire Wereldspelen 9 september, 1e dames degenschermster in Nederland.
- Tol, 22 jaar, net afgestudeerd in Afrikanistiek.
- Arwin Kardolus, 31 jaar, computeranalist, 1e heren degenschermer in Nederland
- Bouke Ridder, 26 jaar, student Economie in Leiden.

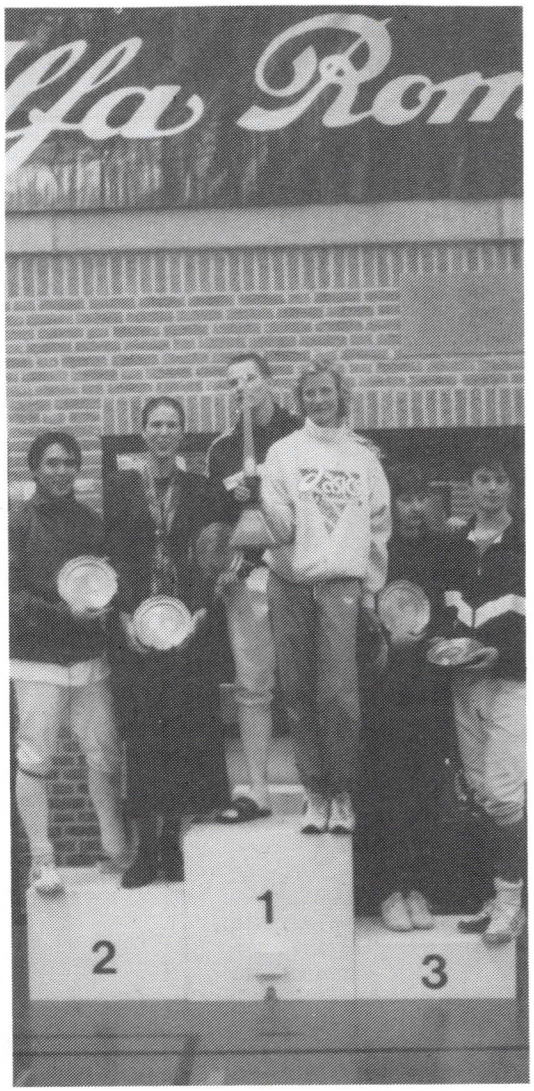

Foto: K. Kardolus

Schermuitrusting te koop

Te koop t.e.a.b.:
Volledige schermuitrusting voor een kind van 8-10 jaar, maat 42/44, bestaande uit:

vest, ondervest, electrisch-vest
broek (All star)
handschoen
masker (Musketier)
kousen (France Lames)
1 oefen-floret (pistoolgreep)
2 electrische floretten (pistoolgreep)

Alles is gebruikt maar nog in goede staat.

Cosmo Vloedbeld
Dijkmeent 47
1357 EC Almere-haven
Tel. 036-5311982

Nasleep van de Wereldkapioenschappen

Rob Goudvis

Zoals verwacht konden reakties op de inhoud van de vorige Touché niet uitblijven. Meerdere mensen in schermend Nederland hebben hun mening gegeven. Ook mensen, die ik inschat als heel rustig, hebben gereageerd. U vindt hieronder de mening van Erik van Linden en van Annemarie-Kochi. U moet zelf maar uw mening vormen. Wel wil ik hier een paar dingen recht zetten:

Als ik niet naar de WK in Den Haag ga, omdat ik geen toegangskaart heb gekregen, ligt daar geen financiële reden aan ten grondslag. De reden is eenvoudig, dat ik het even zat was om dicht bij het vuur te zitten om mee te kunnen rijden. Ik wil (en kan gelukkig) best mijn eigen entree-kaart betalen. Overigens had ik er geen moment aan gedacht om deze te declareren op Touché! En achteraf horen, dat ik natuurlijk een pers-kaart had gekregen, is ook niet echt effectief.

Annemarie reageert op mijn weigering om te late kopij te accepteren. Wat zij daar echter niet bij zegt is, dat ik dat vele malen wel heb gedaan. Na een flink aantal keren te laat te zijn, heb ik haar verzocht om wel op tijd haar bijdragen te leveren. Ik ben haar tegemoet gekomen, door een jaar van te voren de sluitingsdata van Touché door te geven, met de opmerking, dat als een datum ongelukkig valt, dit mij te melden. Toen echter bleek, dat haar kopij maar niet op tijd kon komen, heb ik haar op een gegeven moment gezegd, dat het nu echt de laatste keer was, dat ik een te late bijdrage zou aannemen. Overigens heeft dit alles te maken met de verdere verwerking van Touché door drukker en verzender.

Tenslotte moet mij van het hart, dat ik wel degelijk naar de ALV kom (toevallig was ik het afgelopen jaar ziek). Ik kom al sinds 1967 naar de ALV van de KNAS. Ik deed dit al voordat ik een bestuursfunctie had, omdat ik van mening ben dat je als schermer ook op de hoogte moet blijven van de zaken die op een dergelijke vergadering aan de orde komen.

Wat mij betreft is hiermede de diskussie (?) in Touché omtrent de WK afgelopen. Een aantal personen hebben hun frustraties uitgesproken (waaronder ikzelf). En het lijkt mij niet opportuun om daar mee te blijven doorgaan.

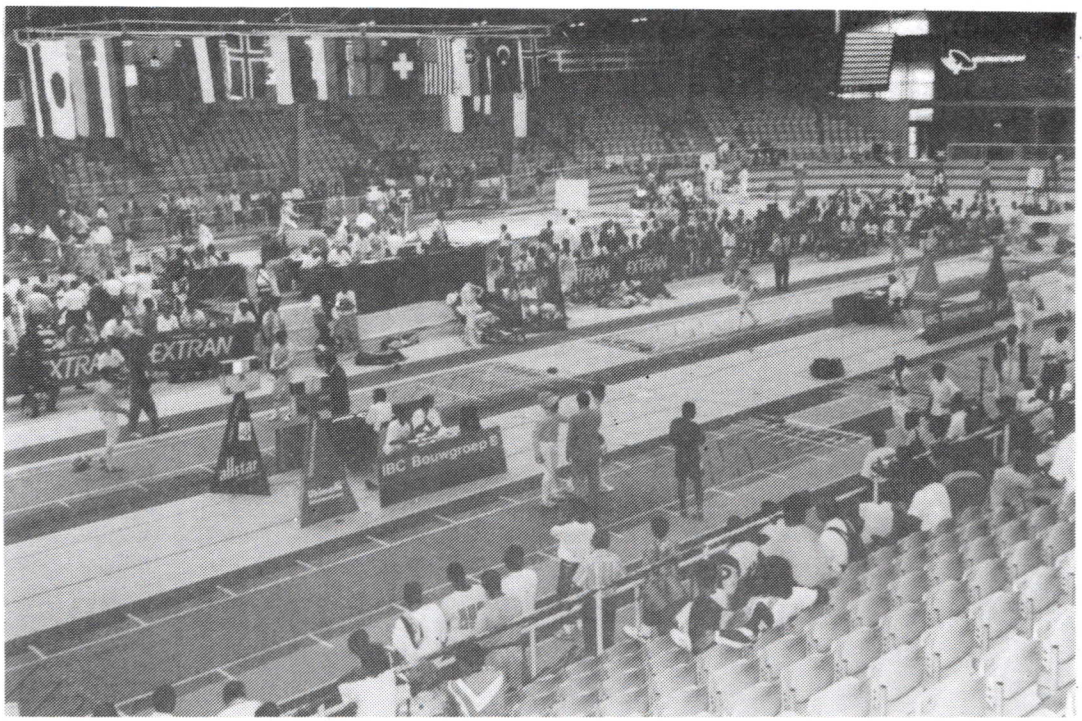

Overzichtsfoto wereldkampioenschappen

Nogmaals wereldkampioenschappen

Erik van der Linde

Het lezen van het redactionele stukje van Rob Goudvis in Touché nummer 3 van augustus 1995 resulteerde in een voor mij uiterst leerzame ervaring. Ik weet nu eindelijk hoever wenkbrauwen kunnen fronsen. Dat is voor mij leuk om te weten en het geeft meteen de nieuwswaarde van het stukje aan, meer dan dat heb ik er namelijk niet aan gehad. Los daarvan roept zo'n werkje natuurlijk direct vragen op. Vanwaar die wat klagelijke en wrokkige toonzetting over ex-nationaal kampioenen die dichter bij het vuur zitten? Die paar geeltjes die het kost om een unieke gebeurtenis bij te wonen kunnen toch wel worden gedragen door Touché? En indien Touché er niet zo warmpjes bijzit is dat zéker een reden om als officieel orgaan van de koninklijke algemene Nederlandse schermbond ervoor te zorgen dichter bij het vuur te zitten.

Rob Goudvis concludeert al in de tweede alinea dat hij niet weet of er andere -anders dan promotie voor de schermsport -winstpunten zijn. Hij is namelijk zelf niet naar Den Haag gegaan..

Na zo'n conclusie lijkt het me vrij zinloos om het schrijven van een redactiestuk over de Wereldkampioenschappen 1995 te Den Haag voort te zetten. Iedere lezer beseft op dat moment dat de verdere informatie uit tweede, derde hand is vergaard. Toch schrijft Goudvis dapper verder, de pagina moet immers vol, niet waar? Hij belooft ons de resultaten van de nationale deelnemers.

Na deze belofte waagt hij zich een aan beoordeling van deze gegevens. "Zoals verwacht treffen we geen wereldkampioenen aan." En, wat inderdaad veel erger is, Rob Goudvis "vindt het resultaat ook niet zo denderend", gevolgd door een vergoeilijking van zijn stelling "om niemand zwart te maken." Hij concludeert vervolgens terecht dat "het vaderlandse schermen een flinke injectie zal moeten krijgen om internationaal potjes te kunnen breken." En slaat daarmee

de spijker op z'n kop. Maar wat de ruggegraat van zijn stuk had kunnen zijn, wordt met een paar losse kreten om zeep geholpen. Helaas.

Hierna gaat Goudvis verder met z'n hamertje tik. Pernette Osinga wordt aan het kruis genageld en op basis van, zoals al eerder geconcludeerd, tweedehands informatie met de grond gelijkgemaakt. De uitzondering die op basis van reeds (door haarzelf gefinancierde) bewezen kunde en inzet enige financiële steun heeft weten te verwerven verdient het natuurlijk om stevig te worden aangepakt. Een top-psycholoog, deze man. Mensen (en zeker niet alleen Pernette) die tegen de verdrukking in hun sport naar een niveau brengen dat op z'n minst respectabel mag worden genoemd zullen hierin zeker een stimulans vinden om te volharden in hun streven om tot de wereldtop te kunnen behoren. Gesterkt in hun vertrouwen zullen ze nog dieper in eigen buidel tasten om met de hopelijk voorhanden trainer op eigen houtje trainingsprogramm's te ontwikkelen, materiaal te bekostigen, verre reizen te maken en overnachtingen voor wedstrijdbezoek te financieren, in hun poging om boven het internationaal gemiddelde uit te komen.

Juist een evenement als de WK biedt de mogelijkheid om 'in de spiegel te kijken', zich te meten aan de wereldstandaard en aan de hand van de resultaten daarvan conclusies te trekken. Om een voorbeeld te noemen, de manier waarop de heren degenploeg zich lange tijd staande wist te houden tegen de Russen was fenomenaal. Weggestopt op een oefenloper, zonder aankondiging voor de aanwezige Nederlanders (de organisatie was inderdaad niet optimaal), begonnen ze als underdog zo'n partij te schermen dat de vonken ervan afvlogen. Lange tijd stonden ze vóór op een team van professionals. De Nederlandse scherm(st)ers hebben hun huid zo duur mogelijk verkocht. Kwaliteit is er echt wel. De vraag is wat we er mee willen doen.

STICHTING SCHERMCENTRUM ARNHEM

Uhlmann

VERKOOP

UHLMANN & ALLSTAR

Schermcentrum Arnhem verkoopt exclusief voor Nederland Uhlmann schermsportartikelen. Ook voor Allstar kunt u bij ons terecht.

Schermcentrum Arnhem centraal in Nederland, voor advies en service.

Schermcentrum Arnhem, Koppelstraat 20, 6832 EP Arnhem. Verkooptijden dinsdag en woensdag 20.00 - 22.00 uur
Telefoon: 085 213360 Mevrouw C. Tiedink (buiten deze tijden 085 - 513132)

Touché, wat moeten wij er mee??

Annemarie Kochi
voormalige Media & Publiciteitsfunctionaris KNAS

Het ongenoegen rond Touché neemt hand over hand toe. En terecht. Het bondsblad is amper informatief, allesbehalve actueel, redactioneel aan willekeur en toeval overgelaten en in zijn verschijningsvorm een vod. Touché kwam dan ook bij een extern en landelijk onderzoek als één van de meeste povere sportbondsbladen in Nederland uit de bus. Bij dit onderzoek zijn maar liefst 68 bladen van sportbonden getoetst. Zelf weten we dat menig verenigingsblad aanzienlijk beter van kwaliteit is.

Er is rond Touché weinig concreets geregeld. De redacteur hanteert de opvatting dat hij niet verantwoordelijk is voor de inhoud van het blad. Hij dient er slechts voor te zorgen dat het blad verschijnt. Dit betekent in hoofdlijnen dat de kopij moet komen aanwaaien. Deze wordt dan zonder veel meer bijelkaar geveegd, van een inleiding voorzien en in envelop naar de drukker gestuurd. De redacteur zorgt niet voor artikelen, gaat niet naar ALV's, niet naar Nationale Kampioenschappen, niet naar historische gebeurtenissen zoals de Wereldkampioenschappen in Den Haag. Overigens geeft hij voor zijn wegblijven in Den Haag het bijzonder truttig excuus dat hij niet persoonlijk was uitgenodigd. Alsof dat voor een redacteur van een bondsblad had gemoeten. Hij was vanzelfsprekend van harte welkom en had natuurlijk een perskaart gekregen.

Wie dan wèl verantwoordelijk is voor de inhoud en kwaliteit van Touché is allesbehalve duidelijk. De redacteur wijst zelf in de vorige Touché naar "de commissie Publiciteit". Echter, er bestaat helemaal geen "commissie Publiciteit" bij de KNAS. Wellicht dat hij de Media en Publiciteits (M&P)-functionaris van de KNAS bedoeld heeft. Daar is hij echter ook aan het verkeerde adres. De M&P houdt zich met het externe contact met de pers en media bezig en heeft in beginsel geen bemoeienis met het interne bondsblad Touché. Daar zouden we een redacteur voor (moeten) hebben. De huidige geeft echter niet thuis. En zo komt Touché geen steek verder.

Omdat de redactie van een blad veel tijd vergt en we er met z'n allen het beste van moeten maken, heeft de M&P steeds geprobeerd de redacteur tegemoet te komen. Een verslag van een nationale kampioenschap verschijnt evenwel te laat omdat de redacteur de deadline voor kopij een dag voor afloop van het kampioenschap zet en "de envelop naar de drukker" niet een dag later wil dichtplakken. Extra aandacht voor het Wereldkampioenschap in het bondsblad ont-

STICHTING TOPSCHERMEN DEN HAAG
uw leverancier van kwaliteit

let op ons nieuwe adres

Adres:
Beeklaan 190
2562 AR Den Haag.
tel: 070 3455454
fax: 070 3603719

of: ma, wo en do 20.00 - 22.00
Willemstraat 84
2514 HL Den Haag
tel: 070 3642743

Allstar

breekt omdat de anders gebruikelijke uitgave in juni/juli plotsklaps in zijn geheel komt te vervallen. Veel voorbereidend werk ging in rook op. Verslagen van het Wereldkampioenschap in Den Haag ontbreken omdat de redacteur te vroeg zijn deadline zet; namelijk 29 juli. De laatste wedstrijddag was 23 juli en natuurlijk moest hierna nog heel veel gebeuren waardoor er simpelweg geen tijd was. Het schort dus ook aan de planning, samenwerking en onderlinge communicatie rond Touché.

Touché is in Nederland het enige gespecialiseerde informatiemedium voor de schermsport en zou een visitekaartje voor de KNAS moeten zijn. Als informatiemedium scoort het blad amper. Als visitekaartje is het uiterst dubieus. Het is ten hoogste tijd dat er structureel iets verbetert. Smeekbedes en noodkreten hiertoe door de M&P gericht aan het bestuur mochten niet baten. Mogelijk dat dit verhaal de broodnodige discussie opent.

Krasloterij

Was is De Lotto?

De Lotto, ofwel de Stichting de Nationale Sporttotalisator zoals de organisatie officieel heet, is in 1959 opgericht om door middel van sportprijsvragen en later andere kansspelletjes gelden te genereren ten behoeve van goede doelen op het gebied van sport, cultuur, maatschappelijk welzijn en volksgezondheid. Speleltjes zoals o.a. Lotto, Lucky 10, Toto en de Krasloterij zijn hiertoe op de markt gebracht. Vroeger werden de spelletjes logistiek afgehandeld door een netwerk van vrijwilligers, voortgekomen uit de KNVB-amateurvoetbal-verenigingen. Nu gebeurt dit door middel van een netwerk van winkeliers, vaak zijn dit tabakswinkels, videotheken, postkantoren of drogisterijen, die Lotto produkten verkopen. De meeste spelletjes worden gespeeld via een on-line computersysteem waardoor eenvoudig en snel gespeeld kan worden. Ook de administratieve afhandeling vindt hierdoor snel plaats. De Lotto is gevestigd in Den Haag en de organisatie heeft bijna 100 medewerkers in dienst die de organisatie gedurende 6 dagen per week operationeel bemannen. Daarnaast kent de stichting een bestuur samengesteld uit vertegenwoordigers van particuliere organisaties die werkzaam zijn in de sport, cultuur, maatschappelijk welzijn en volksgezondheidsector. Jaarlijks worden er vele tientallen miljoenen guldens door De Lotto-spelletjes gegenereerd ten behoeve van deze organisaties. Naar schatting zal dat in 1994 meer dan 100 miljoen gulden zijn.

Hoe gaat het met de verkoop van krasloten?

In de introductiefase werden vanwege de nieuwigheid soms meer dan 1 miljoen loten per dag verkocht. Nu is de verkoop, doordat mensen gestopt zijn met spelen of minder zijn gaan spelen, terechtgekomen op een gemiddelde van zo'n 400.000 loten per dag. Meer dan de helft van de mensen koopt niet meer dan één of twee loten per keer. Na de eerste loterij onder de naam 'Kraslot' is inmiddels zo'n 60% van de initiële spelers afgehaakt. Bij de resterende groep spelers zijn vrjwel geen nieuwe spelers bijgekomen. Dat betekent dat er per saldo minder mensen spelen, de spelers minder vaak spelen en minder loten kopen.

Kan iedereen Lottowinkelier worden?

De toetsingscriteria om Lottowinkelier te mogen zijn, opgesteld door De Lotto, zijn gerelateerd aan de spreiding van winkels in een bepaald gebied, de branche waarin een detaillist opereert, of de winkelier gebonden is aan een bepaalde winkelketen, de locatie van de winkel en natuurlijk het enthousiasme en de professionaliteit van de winkelier.

Hoeveel krasloten mogen er jaarlijks in ons land worden verkocht?

Het Parlement heeft bepaald, dat er jaarlijks 84 miljoen loten mogen worden verkocht. Het aantal potentiële klanten van 18 jaar en ouder bedraagt circa 10 miljoen. Overigens is het totaal aantal te verkopen krasloten op min of meer willekeurige wijze tot stand gekomen. De vraag naar krasloten is aanzienlijk groter dan 84 miljoen stuks per jaar.

Hoeveel verkooppunten zijn er?

Momenteel zijn er circa 2700 punten in ons land waar krasloten worden verkocht. Het gaat hier met name om tabakswinkels, videotheken en drogisterijen.

Wat gebeurt er met het geld van de Krasloterij?

Allereerst wordt 47.5% uitgekeerd aan prijzen. Daarnaast gaat 5% van de omzet van de Krasloterij (circa 10 miljoen gulden) naar het Ministerie van Financiën. Vervolgens komt na aftrek van prijzen en kosten het geld ten goede aan doelen op het terrein van sport, cultuur, maatschappelijk welzijn en volksgezondheid, zoals de vele sportbonden, het Prins Bernhardfonds, het Juliana Welzijn Fonds en organisaties als het Rode Kruis en de Hartsithcitng. Op een omzet van 210 miljoen gulden van de Krasloterij gaat 65% van de 60 miljoen gulden die netto overblijft naar de sport. Een belangrijk deel komt ten goede aan de financiering van trainingskampen van de Olympische ploeg. In het kader van welzijn en cultuur gaan enkele miljoenen naar onder meer de renovatie van dorpshuizen, het Nationaal Jeugdfonds, orkesten en kleine muziekgezelschappen, amateurtheatergroepen en de Novib. In de volksgezondheidsector worden vele wetenschappelijke onderzoeken met behulp van

onze gelden gefinancierd. 35% van de netto opbrengst komt ter beschikking van de hierboven genoemnde goede doelen. Een uitgebreid overzicht van goede delen waar Lotto-gelden naar toe gaan kunt u terugvinden in ons jaarverslag. Daarnaast zorgt de Krasloterij direct en indirect voor werkgelegenheid.

Hoe kijkt De Lotto aan tegen de discussie omtrent de Krasloterij?

De Lotto betreurt de wijze waarop de discussie tot dusverre is gevoerd. De discussie die sterk in het licht staat van het vermeende verband tussen gokverslaving en de Krasloterij is voor een belangrijk deel gebaseerd op emoties en niet op feitelijke waarnemingen. Mede omdat er geen algemeen erkende defintie van het begrip gokverslaging bestaat, is de discussie ook vrij schimmig. Meer dan eens worden meningen gevormd door het elkaar napraten zonder dat dit door feiten wordt gestaafd. De Lotto heeft altijd een beleid gevoerd dat erop gericht is geweest ongewenste situaties met betrekking tot haar spelletjes te voorkomen. De Lotto vindt het haar mnaatschappelijke verantwoordelijkheid om de risico's van gokverslaving uit te bannen. Daarom heeft De Lotto, wat betreft de Krasloterij, vooraf onderzocht of aan dit nieuwe spel risico's zouden zijn verbonden. Na toetsing van ervaringen in het buitenland met de krasloterij heeft het Parlement na zorgvuldige overwegingen het groene licht gegeven.

Hoe zit het met Krasloterijen in andere Europese landen?

In de volgende landen werden in de eerste 6 maanden van dit jaar per capita van de bevolking het volgende aantal krasloten verkocht:

per capita	
België	7.4
Duitsland	1,4
Denemarken	5,6
Frankrijk	76,1
Griekenland	60,0

In Nederland werden vanaf de start tot het eind van het eerste halfjaar 50 miljoen loten verkocht. Per capita dus iets meer dan 3 stuks (gekapitaliseerd komt dat neer op *f* 7,50).

Bron Intertoto verslaggeving

Nederlanders zijn zeer matig qua bestedingen aan kansspelen. Bij de introductie van de Krasloterij was slechts sprake van een hausse, die zelfs wanneer dat gewenst zou worden nooit meer zal terugkomen. Overigens is die hausse ook maar relatief; in Griekenland werden in de week van introductie al 50 miljoen krasloten verkocht en dat terwijl Griekenland slechts 10 miljoen inwoners telt.

Hoe kan De Lotto controleren dat er geen Krasloten aan jongeren onder de achttien jaar worden verkocht?

De Lotto heeft niet de bevoegdheid en is niet geëquipeerd om verkooppunten op te sporen die aan minderjarigen verkopen. Eigenlijk is dit een taak en verantwoordelijkheid van de overheid, derden hebben geen opsporings- of aanhoudingsbevoegdheden zoals de politie.

In overleg met het Ministerie van Justitie is besloten het Nederlands Meetinstituut (N.M.I.) in te schakelen. Het N.M.I. voert nu de officiële controle uit over de verkooppunten van krasloten. Daarnaast zijn uiteraard alle verkooppunten goed voorgelicht en weet men dat het verkopen van krasloten aan minderjarigen verstrekkende gevolgen kan hebben voor de winkelier. Bij geconstateerde overtreding van het verkoopverbod wodt het contract met De Lotto onmiddellijk geannuleerd en wordt de voorraad aan spelmateriaal en Lotto-apparatuur uit de winkel verwijderd. In een paar steden in ons land heeft een dergelijk ingrijpen reeds plaatsgevoden. Een dergelijk royement kan een winkelier op maandbasis vele duizenden guldens en dus een groot deel van zijn omzet kosten. Inmiddels is uit onderzoek gebleken dat de groep kopers jonger dan 18 jaar -7% van de steekproef eind mei inmiddels is teruggebracht top 3,9% gemeten begin september. Ook in het t.v. programma Kassa van de Vara van 5 oktober jl. bleek dat winkeliers zich aan het gestelde verbod houden.

Hoe denken expert over de vermeende verslavende werking van Krasloten?

Deskundigen uit de hoek van de verslavingszorg zijn veel genuanceerder met betrekking tot hun oordeelvorming over de Krasloterij dan velen zouden verwachten. Men wacht in het algemeen het in 1995 te houden evaluatieonderzoek en de rapportage daarvan af. Een en ander komt in opdracht van het Ministerie van Justitie tot stand.

Waarom is er bij de start van de Krasloterij zo'n agressieve reclamecampagne gevoerd?

Het ging om de introductie van een nieuw produkt op de kansspelmarkt, waarmee in ons land nog geen enkel evaring was. Om de introductie van een dergelijk produkt te laten welslagen, is gekozen voor een vrij stevige profilering. Het is nooit de bedoeling geweest om agressief over te komen. Toen bleek, dat de introductie succesvol was, is besloten de publiciteitscampagne tot een minimaal niveau terug te brengen. Daarnaast is er veel journalistieke publiciteit geweest rond de Krasloterij, zodat er een soort van 'hype' ontstond rond het onderwerp.

Hoe raakt iemand verslaafd?

Allereerst speelt de aanlegfactor bij het individu een rol. Iemand die moeite heeft ordening in zijn of haar leven aan te brengen en weinig evenwichtig is, behoort tot de risicogroep. Ook zeer jeugdige personen behoren hiertoe. Krasloten mogen dan ook niet aan jongeren onder de achttien jaar verkocht worden. Voor wat betreft kansspelen is een aantal factoren in combinatie met elkaar bepalend voor het risico van het ontstaan van een verlsaving.

Ambiance: een prettige omgeving waarin licht- en geluidsimpulsen de speler in een bepaalde roes brengen. Ook het anderen zien winnen kan daarbij een rol spelen.

Behendigheid: het gevoel invloed te kunnen uitoefenen op de uitslag. Zoals bij fruitautomaten, waarbij de speler op knoppen drukt om de roterende schijven te stoppen op het gewenste moment.

Snelheid van het spel: spelen en vrijwel direct weten of men een prijs heeft.

Anonimiteit: het ontbreken van toezicht, waardoor men in anonimiteit kan spelen.

Maar dan zijn krasloten toch ook risicovol?

Krasloten voldoen aan slechts één risicocriterium n.l. dat van het zeer snelle spel. Deskundigen geven aan, dat er meerdere aspecten in combinatie met elkaar nodig zijn om van een risicovol spel te spreken. Casino's en fruitautomaten voldoen wel aan zo'n combinatie en onderzoek geeft aan dat 90% van de gokverslaafden met deze vormen van kansspelen problemen hebben.

Waarom worden gokautomaten teruggedrongen en werkt de overheid wel mee aan de Krasloterij?

Van fruitautomaten is al jaar en dag bekend dat deze een gokverslavende werking hebben. Uit onderzoek in de landen om ons heen kan geconstateerd worden, dat krasloten daar nooit 'krasverslaafden' hebben opgeleverd. Ook deskundigen op het gebied van kansspelverslaving onderkennen het minieme risico van krasloten. De sfeervolle gezelligheid bij een Lottowinkelier is ver te zoeken, van behendigheid is geen sprake omdat de winnende loten vooraf worden bepaald, en tot slot kan men onder toezicht van een winkelier nauwelijk anoniem spelen. Krasloten en fruitautopmaten mogen daarom beslist niet op een lijn orden gesteld.

Wat is kansspelverslaving?

Er bestaan verschillende opvattingen over het begrip kansspelverslaving. Een veelvuldig gehanteerde opvatting is, dat iemand die onmatig spelgedrag vertoont als gokverslaafde wordt aangemerkt. Maar onmatig is wel een relatief begrip. Een andere optiek is dat gokverslaving niet bestaat, verslaving kan slechts worden toegeschreven aan een fenomeen wanneer er sprake is van een stoffelijke afhankelijkheid. Deze stroming spreekt liever over een verstoring van de impulscontrole. In de psychitrie wordt van deze benaming uitgegaan: mensen die grote moeite hebben allerlei vormen van verleiding te weerstaan. Dit kan zich uiten op verschillende gebieden: 06-nummers, computerspelletjes, gokautomaten en casino's. Onmatig spelgedrag kan worden opgevat als buitensportig veel. Zoveel, dat er sociaal maatschappelijk ongewenste situaties gaan ontstaan en mensen financieel in de problemen geraken. Een maatstaf daarvoor is 25% van het besteedbaar inkomen gaat op aan kansspelen.

Wanneer wordt gesproken van onmatig spelgedrag?

Voor het begrip 'onmatig spelgedrag' is geen objectieve standaard te geven. Onmatig gokken betekent in elk geval dat iemand meer gokt dan goed voor hem/haar is, dat ligt dus voor iedereen anders. Bij onmatig spelen is niemand gebaat, ook De Lotto niet. Vanuit sociaal maatschappelijk oogpunt wordt het begrip onmatigheid gekoppeld aan het feit of men door het gokgedrag financieel in de problemen komt, waardoor ongewenste situaties ontstaan.

Gokverslaafden kunnen de volgende gedragingen vertonen:

* Men is er veel mee bezig
* Men tracht verliezen te compenseren
* Men is gepreoccupeerd door het spel
* Het werk lijdt onder het spelen
* 25% van het besteedbaar inkomen gaat op aan gokken
* Men raakt in de schulden
* Men is ongedurig tijdens het spelen* Men raakt geïr riteerd als men niet kan spelen
* Men kan crimineel gedrag vertonen om te kunnen spelen.

Waarom wil men een uitbreiding van de vergunning van het aantal te verkopen krasloten?

De huidige toegestane hoeveelheid van 84 miljoen loten is volstrekt willekeurig tot stand gekomen. Bij een rustig koopgedrag is deze hoeveelheid lang niet voldoende om gedurende het volle jaar krasloten te kunnen blijven verkopen. Er ontstaat dan een onbalans, omdat de vraag veel groter is dan het aanbod van krasloten. Hierdoor zullen illegale krasloterijen hun kans grijpen waardoor er veel geld, dat bestemd had kunnen worden voor goede doelen, in het criminele circuit verdwijnt.

Worden illegale loterijen gestimulelerd wanneer de officiële Krasloterij is uitverkocht?

Natuurlijk; vastgesteld kan worden dat illegale loterijen, ook in de situatie dat de officiële Krasloterij op de markt is, zeker een graantje proberen mee te pikken van de Krasloterij. Illegalen zullen zich nog sterker manifesteren, wanneer de Krasloterij is uitverkocht. Het is de taak van de overheid (politie en Justitie) om illegale uitwassen tegen te gaan. Uiteraard is De Lotto altijd bereid om hierbij de helpen. Overigens is het natuurlijk onmogelijk voor De Lotto om naleving van de regels door verkooppunten te controleren, aangezien illegale loten vaak in horecagelegenheden, waarmee De Lotto geen bemoeienis heeft, worden verkocht.

Mocht u naast hiervoor genoemde vragen nog andere hebben verzoeken wij contact met De Lotto op te nemen.

STAND PER1 oktober1995

	HEREN FLORET		HEREN DEGEN		HEREN SABEL		DAMES FLORET		DAMES DEGEN		DAMES SABEL	
KUIKENS	1.Dongen Christiaan v	Ran					1.Erven Saskia van	ANS	1.Willems Nivis	OKK		
	2.Haaften Coenraad v	Ran					2.Willems Nivis	OKK	2.Borst Solange	OKK		
BENJAMINS	1.Borst Sebastiaan	OKK	1.Borst Sebastiaan	OKK	1.Drop Justin	Der	1.Gijlswijk Laura van	ANS	1.Erckens Wobke	Vwy		
	2.Peterse Tom	Eng	2.Nicolaas Jeffrey	OKK	2.Overmeir Florian v	Der	2.Erven Saskia van	ANS	2.Hermans Boudelot	Wez		
	3.Zwan Donovan vd	Sca	3.Veenstra Tim	Wez	3.Bekken Joost	Pal	3.Versloot Anna Maria	Ran	3.Willems Nivis	OKK		
	4.Wersch Geert	Vis					4.Erckens Wobke	Vwy				
	5.Navest Maarten-Dirk	Oev					5.Kroese Renate	TWe				
	6.Nicolaas Jeffrey	OKK					6.Willems Nivis	OKK				
	7.Visser Maarten de	Vwy					7.Veeneman Imre	OKK				
	8.Ankersmit Laurens	TWe										
PUPILLEN	1.Holstege Arnaud	Sca	1.Erckens Hans	Vwy	1.Matthey Thomas	Pal	1.Willems Christina	OKK	1.Willems Cristina	OKK		
	2.Combe Sebastiaan	Sca	2.Jansen Walter	LRa	2.Knitel Lucas	Pal	2.Veeneman Myrthe	OKK	2.Otter Marieke de	Vwy		
	3.Mooren Ischa	Ran	3.Visser Laurens de	Vwy	3.Spiertz Josse	PSV	3.Bekker Jessica den	Vwy				
	4.Verwijlen Bas	Vwy	4.Ammerlaan Marc	Kar	4.Vroom Melle	dAr	4.Gijlswijk Laura van	ANS				
	5.Ammerlaan Marc	Kar	5.Bilsen Onno van	Fau			5.Zee Emma	Ran				
	6.Vries Bram de	Oev										
	7.Jongejan Menno	Hee										
	8.Erckens Hans	Vwy										
CADETTEN	1.Meekels Jasper	Sca	1.Tigchelaar Siebren	Vwy	1.Moerdijk Diederik	Sca	1.Bloemendal Anne	dAr	1.Conen Rachel	dAr		
	2.Smit Rogier	Fau	2.Vugt Roel van	Vwy	2.Monshouwer Rob	dAr	2.Bos Denise	Put	2.Klaris Ingrid	Vwy		
	3.Rohlfs Matthijs	Oev	3.Smit Rogier	Fau	3.Vinke Harry	PSV	3.Broekhuis Wendy	Fau	3.Bloemendal Anne	dAr		
	4.Naumann Ziggy	Eng	4.Ooms Jurgen	BG	4.Berndsen Michiel	Kar	4.Bunge Nicole van	Sca				
	5.Jansen Tashunka	OKK	5.Dooren Frans van	Wez			5.Kater Martha	Ran				
	6.Tigchelaar Siebren	Vwy	6.Meulen Timme vd	Sca			6.Togt Judith vd	OKK				
	7.Hickmann Yurien	Ran	7.Perez Arendsen Jose	Wez			7.Kruidenier Marielle	Fau				
	8.Jansen Kabir	Vis	8.Benda-Beckmann Alexa	LP			8.Vermeer Wotienke	Eng				
JUNIOREN	1.Aronson Boaz	Oev	1.Daniëls Robert	Vwy	1.Romijn Reinout	Sca	1.Alp Zehra	Vwy	1.Mannessen Titia	Vwy		
	2.Galesloot Chris	Fau	2.Garnier Bas	Kar	2.Berndsen Martijn	Kar	2.Bos Denise	Put	2.Conen Rachel	dAr		
	3.Smit Rogier	Fau	3.Tigchelaar Siebren	Vwy	3.Moerdijk Diederik	Sca	3.Bloemendal Anne	dAr	3.Klaris Ingrid	Vwy		
	4.Garnier Bas	Kar	4.Denissen Igor	Vwy	4.Haverkamp Symke	Kar	4.Cedee Jasmijn	Sca	4.Alp Zehra	Vwy		
	5.Meekels Jasper	Sca	5.Hol Johannes in 't	LP	5.Broekhuis Wendy	Fau	5.Bloemendal Anne	dAr				
	6.Jansen Tashunka	OKK	6.Vredeveld Niels	Sca	6.Kruidenier Marielle	Fau	6.Franken Carien	Sca				
	7.Rohlfs Matthijs	Oev	7.Stam Niels	MVO	7.Kater Martha	Ran						
	8.Elswijk Jeroen	Hee	8.Meulen Timme vd	Sca	8.Mannessen Titia	Vwy						
SENIOREN	1.Sanders Paul	Haz	1.Kardolus Arwin	Kar	1.Oskamp Anton	Oev	1.Angad Gaur Indra	ANS	1.Osinga Pernette	Kar	1.Dalen Sandra van	Kar
	2.Oostveen Arvid	Sca	2.Driessen Michiel	DVi	2.Ros Tijmen	Kar	2.Liebrand-vanEs Henne	Vis	2.Berg Alice vd	Haz	2.Holierhoek Jessica	AEW
	3.Zair Chakib	Kar	3.Damen Stefan	DVi	3.Van Cann Etienne	Pro	3.Alp Zehra	Vwy	3.Emden Rebecca van	Haz	3.Starreveld Anne	Don
	4.Divendal Jeroen	TWe	4.Otter Wouter den	DVi	4.Kardolus Oscar	Kar	4.Schipperheijn Heleen	CT	4.Heuvel Ingrid vd	Kar	4.Stam Jean Marie	Pro
	5.Rijsenbrij Hans	Vis	5.Sizoo Koen	Kar	5.Laschek Sef	Fau	5.Cedee Iris	Sca	5.LinkeLugthart Maryke	Haz		
	6.Sorber Peter	Kar	6.Ganeff Stephane	Kar	6.Ham Erik vd	Oev	6.Tol Sonja	Kar				
	7.Ducastel Nathan	Oev	7.Ridder Bouke	USV	7.Plantinga Teun	Kar	7.Hofmans-Clark Jos	Kar				

TOUCHÉ !

Officieel orgaan voor het
Nederlandse schermleven

Verspreiding aan K.N.A.S.-leden
gratis

Abonnementen op aanvraag